

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันศุกร์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

คอลัมน์สัปดาห์หน้า 1 : ไทย..นี้รักสงบ ชักธงรบพุ่ง

“สหรัฐฯกดดันไทย...ถูกตัดจีเอสพี”
ปีกตุ...นายกรัฐมนตรีเตือนอย่าตระหนก ระบุ
ขัดไม่เกี่ยวกับการแบน “3 สารเคมีอันตราย”
พาราควอต ไกลโฟเซตและคลอร์ไพริฟอส
กระนั้นก็ตาม หลายเสียงก็ยังสะท้อนออกมาว่า
จะไม่เกี่ยวข้องกันได้อย่างไร เพราะแต่ละเรื่องราว
มีความทับซ้อนเกี่ยวพันกันต่อเนื่อง แฉมถา

โถมเข้าใส่มาเป็นระลอกๆราวกับคลื่นพายุกลางทะเล นับเนื่องจากกระแสกดดันมาตรการทางการค้า
ต่างชาติ ทำให้หลายๆคนก็หวนหาให้นึกถึงนโยบาย “สยามประเทศ” เมื่อครั้งเก่าก่อนในอดีต ยุครณรงค์
กินของไทย ใช้ของไทย อย่าสนับสนุนซื้อสินค้าสัญชาติฝรั่งมั่งคั่ง อย่าหวั่นไหวไปกับ...“เกมธุรกิจ” ของ
สหรัฐฯที่นิยมใช้กดดัน “เอาเปรียบ” ทางการค้าโลก นี่คือเสียงสะท้อนจากมุมมองของ นพ.ประกิต วาที
สารกกิจ เลขาธิการมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

“สหรัฐฯมักใช้กฎกติกาการค้าโลกกดดันประเทศอื่น ครั้งนี้ได้ตัดสินใจให้ความสำคัญกับสุขภาพ
ของประชาชนเหนือผลประโยชน์ทางธุรกิจ และที่เราทำไปก็ไม่ได้ขัดต่อกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ
ใดๆ ทั้งสิ้น...เป็นเหตุการณ์ลักษณะเดียวกันที่เคยเกิดขึ้นเมื่อสามสิบปีก่อน”

นพ.ประกิต กล่าวย้ำไว้ในเว็บไซต์ thaitribune.org อีกว่า ครั้งนั้นสำนักผู้แทนการค้าและ
สถานทูตอเมริกาพยายามแทรกแซงนโยบายการควบคุมยาสูบของประเทศไทยและประเทศอื่นๆด้วย
เงื่อนไขที่เอื้อต่อธุรกิจยาสูบอเมริกา กรณีของไทยบริษัทบุหรี่อเมริกาพยายามจะให้รัฐบาลไทยยกเลิก
กฎหมายห้ามโฆษณาบุหรี่

“รัฐบาลไทยไม่ยอมตามแรงกดดัน จนมีการนำเรื่องพิพาทเข้าสู่ที่ประชุมว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีและ
ศุลกากร (องค์การการค้าโลกหรือ WTO ในปัจจุบัน) โดยไทยยืนยันที่จะปฏิบัติตามกติกาของ
ข้อตกลงระหว่างประเทศเท่านั้น...ที่สุดเรารักษากฎหมายห้ามโฆษณาบุหรี่ไว้ได้”

วันที่ 29 ตุลาคม 2562 วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ แห่งมูลนิธิชีววิถี (BIOTHAI) อีกหนึ่งแรงสำคัญที่
ออกมาเปิดฉากชักธงรบ “5 ประเด็นวิเคราะห์เพื่อโต้ตอบสหรัฐฯ...กรณีแบน 3 สารพิษ และการนำเข้า
ผลผลิตการเกษตร”

ตามที่ นายรัส ไนซ์ลีย์ (Russ Nicely) ทูตเกษตร ประจำสถานทูตไทยที่กรุงเทพฯ และ นาย
เท็ด เอ. แมคคินนีย์ (Ted Mckinly) ผู้ช่วยรัฐมนตรีเกษตรเพื่อการค้าและกิจการเกษตรต่างประเทศ
กระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา (USDA) ส่งจดหมายถึงนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2562
เพื่อขอให้รัฐบาลไทยเลื่อนการแบนไกลโฟเซตออกไปก่อน โดย ชี้ว่า...การแบนไกลโฟเซตของไทยไม่ได้
ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และจะส่งผลกระทบต่อ “ต้นทุน” และการ “นำเข้า” สินค้าเกษตร

ของประเทศไทยนั้น เมื่อพิจารณาเนื้อหาในเจตหมานำและเจตหมานแนบดังกล่าว “ไปโอไทย” เห็นว่ามีประเด็นการวิเคราะห์เพื่อโต้ตอบฝ่ายสหรัฐฯและข้อเสนอเพื่อดำเนินการต่อ ดังนี้ ประเด็นที่ 1 การคัดค้านการแบนสารพิษ 3 ชนิดของคณะกรรมการวัตถุอันตราย โดยอ้างว่าจะทำให้ต้นทุนสารเคมีทดแทนสูงขึ้น 75,000-125,000 ล้านบาท

กรณีนี้ไปโอไทยเห็นว่าเป็นเรื่องไม่สมควรที่สหรัฐฯจะเข้ามาแทรกแซงการกำหนดนโยบายการเกษตรของประเทศไทย หากพิจารณาจากนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภา...กระบวนการแบน 3 สารพิษ คือรูปธรรมของนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งไปสู่การลดละเลิกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ภายใต้กรอบการพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

อีกทั้งข้อมูลการคัดค้านโดยอ้างตัวเลขต้นทุนสารเคมีทดแทนที่เพิ่มขึ้นนั้น นอกจากเป็นตัวเลขนอยๆ ซึ่งได้มาจากบริษัทเอกชนที่ได้ผลประโยชน์จากการค้า 3 สารพิษอ้างโดยไม่มีผลการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์รองรับแต่ประการใดแล้ว ยังไม่ได้กล่าวถึงผลที่ได้จากการแบนสารพิษ เช่น การลดผลกระทบต่อรักษาพยาบาล พื้นที่สิ่งแวดล้อม ตลอดจนโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรและวิธีการทางเลือกต่างๆ

ประเด็นที่ 2 การกล่าวหาว่าการตัดสินใจของไทยไม่อยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ (Sound Science) โดยแนะนำให้ฝ่ายไทยพิจารณาการใช้ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงของสำนักงานสิ่งแวดล้อมสหรัฐฯ (EPA) และคณะทำงาน JMPR เป็นต้น...“สหรัฐฯเสนอให้ใช้การประเมินความเสี่ยงโดยใช้แนวทางการประเมินของ EPA และ JMPR (คณะทำงานร่วมเรื่องสารเคมีตกค้าง) เพื่อพิจารณาการแบนหรือไม่แบนไกลโฟเซตนั้น เป็นเพราะแนวทางการประเมิน...แนวปฏิบัติของทั้งสององค์กรเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มทุนสหรัฐฯที่ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทไบเออร์มอนซานโต” น่าสนใจว่า...หากได้รับการสนับสนุนจากสื่ออเมริกันชน และศาลสหรัฐฯแต่ประการใด

หนึ่ง...การประเมินความเสี่ยงของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของสหรัฐฯโดย EPA ไม่ถูกยอมรับแม้ในสหรัฐอเมริกาเอง ดังเป็นที่ทราบว่าเป็นปี 2015 EPA...ในยุโคโอบามาได้เตรียมแบนสารพิษคลอร์ไพริฟอส เพราะมีผลทำลายสมองเด็กและทารก แต่กลับถูกเลื่อนออกไปโดยไม่มีกำหนดในยุคประธานาธิบดีคนปัจจุบัน

“ทรัมป์ได้แต่งตั้งผู้บริหารที่มีสายสัมพันธ์กับกลุ่มอุตสาหกรรมมาเป็นผู้บริหาร EPA จนถูกสื่อมวลชนในสหรัฐฯรวมกันขูดคูด้อยและต้องลาออกไป ประชาชนอเมริกันต้องพึ่งอำนาจศาล...จนในที่สุดศาลในสหรัฐฯได้มีคำสั่งให้ EPA ต้องแบนสารพิษซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของดาวอะโกรไชแอนส์ ภายใน 60 วัน และขณะนี้อยู่ระหว่างการอุทธรณ์คดี”

สอง...สหรัฐฯอ้างการประเมินความเสี่ยงโดยคณะทำงาน JMPR ว่า การใช้ไกลโฟเซตตามที่ระบุตามคำแนะนำไม่เป็นสาเหตุของการก่อมะเร็ง ชัดแย้งกับข้อมูลของฝ่ายไทยที่ใช้การประเมินของสถาบันวิจัยมะเร็งนานาชาติ (IARC) ขององค์การอนามัยโลก ที่ระบุให้ไกลโฟเซตเป็นสารน่าจะก่อมะเร็ง
ชั้น 2A

ความแตกต่างสำคัญของการประเมินโดย 2 องค์กรนี้คือ IARC ปฏิเสธการใช้ข้อมูลที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ในขณะที่คณะทำงาน JMPR ซึ่งอ้างว่าเป็นคณะทำงานร่วมระหว่าง FAO และ

WHO นั้นมีประธานและคณะทำงานหลายคนที่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายไกลโฟเซต ดังที่สื่อในยุโรปได้เปิดเผยเรื่องนี้มาแล้ว

“ความไม่น่าเชื่อถือของ EPA และ JMPR นั้นถูกสะท้อนได้จากกระบวนการยุติธรรมในสหรัฐอเมริกาที่ศาลสหรัฐฯได้ตัดสินให้บริษัทไบเออร์มอนซานโต้ ต้องจ่ายค่าเสียหายและค่าปรับหลายหมื่นล้านบาทแก่ชาวอเมริกันที่เป็นมะเร็งต่อมไทรอยด์เนื่องจากการใช้สารพิษดังกล่าว โดยขณะนี้คดีที่ขึ้นสู่ศาลแล้วกว่า 18,400 คดี”

ประเด็นที่ 3 สหรัฐฯไม่มีผลประโยชน์จากการค้าไกลโฟเซตและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องจริงหรือ? การแบนไกลโฟเซตดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์จากการค้าสารพิษนี้ในประเทศไทยเนื่องจากการนำเข้าส่วนใหญ่ทั้งจากสารไกลโฟเซตและสารอื่นๆมาจากแหล่งผลิตในประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่าลืมความจริงที่ว่า...การแบนไกลโฟเซตจะมีผลกระทบต่อผลประโยชน์กลุ่มทุนสหรัฐฯที่ผูกขาดพืชตัดแปลงพันธุกรรมโลก ซึ่งมากกว่า 90% เป็นพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่พัฒนาเพื่อต้านทานไกลโฟเซต การแบนไกลโฟเซตในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ คือการ “ปิดประตู” สำหรับการแสวงหาผลประโยชน์จากการผลักดันพืชจีเอ็มมตระกูล RoundUp Ready เพราะทันทีที่ไกลโฟเซตถูกแบน พืชซึ่งถูกออกแบบให้ต้านทานไกลโฟเซตนั้นจะเปล่าประโยชน์ และ “สูญเสีย” ความสามารถในการแข่งขันทางการค้าในที่สุด

อนึ่ง...ควรทราบว่า “ต้นทุน” การเกษตรที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคตนั้น ต้นทุนค่าสารเคมีอยู่ที่ประมาณ 5% ของต้นทุนทั้งหมดเท่านั้น แต่ต้นทุนที่ต้องจ่ายเพื่อค่าเมล็ดพันธุ์นั้นสูงตั้งแต่ 15-35% ของต้นทุนการปลูกพืชทั้งหมด นี่คือนี่หนึ่งในเหตุผลสำคัญ...ของความพยายามด้านการแบนไกลโฟเซตของเท็ด แมคคินนี? พรุ่งนี้มาว่ากันต่ออีก 2 ข้อสุดท้ายประเด็นวิเคราะห์เพื่อโต้ตอบสหรัฐฯ...กรณีแบน 3 สารพิษ และการนำเข้าผลผลิตการเกษตร

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า ฉบับวันศุกร์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

คอลัมน์เจาะรู้เกษตรกร : บังเอิญจริงๆ

บอกแล้วว่า เรื่องของการยกเลิกสารเคมี 3 ชนิด คือ พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ยังไม่จบง่ายๆ ในขณะที่ผู้ที่เป็นหัวหอกการเรียกร้องและกดดันให้คณะกรรมการวัตถุอันตรายลงมติให้ยกเลิกการใช้ทั้ง 3 สาร อย่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อนุทิน ชาญวีรกูล และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มั่นัญญา ไทยเศรษฐ์ ต่างยืนดีในชัยชนะ

ก่อนที่จะมีการลงมติยกเลิกการใช้สารเคมี 3 ชนิดนี้ รัฐมนตรีทั้ง 2 ท่านรวมทั้งฝ่ายเรียกร้องให้ยกเลิก ต่างก็คาดใ้คณะกรรมการวัตถุอันตรายว่า ไม่โปร่งใส รับผลประโยชน์จากบริษัทจำหน่ายสารเคมี โดยไม่สนใจว่าคณะกรรมการวัตถุอันตรายแต่งตั้งขึ้นภายใต้ พ.ร.บ.วัตถุอันตราย มีองค์ประกอบของคณะกรรมการมาจากหลายหน่วยงานมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในการพิจารณาข้อมูลทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นเหตุเป็นผล และเป็นธรรม แต่พอคณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติเสียงข้างมากให้

ยกเลิกการใช้ 3 สาร ก็ออกมาชื่นชม พร้อมกับยืนยันว่าเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามกฎหมาย ที่ลงมติไปนั้นถูกต้องแล้ว... อย่างนี้ก็มิด้วย....แม้จะไม่ว่าใครยกมือให้ยกเลิกบ้าง แต่พอจะเดาได้ว่า ฝ่ายไม่เห็นด้วยกับการยกเลิก ส่วนใหญ่ น่าจะเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งไม่ได้ยึดถืออำนาจอธิปไตยของรัฐมนตรีท่านใด หรือถ้าจะมีฝ่ายราชการอยู่บ้างก็ต้องขอคารวะท่านผู้นั้น ที่ยืนหยัดอยู่บนหลักการและข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง

ภายหลังการมีมติยกเลิกการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิด ของคณะกรรมการวัตถุอันตรายเพียงวันเดียว ก็มีข่าวว่าสถานทูตสหรัฐอเมริกา ได้ส่งหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และรัฐมนตรีว่าการพาณิชย์กระทรวง ทิ้งกระทรวงเกษตรฯ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงการต่างประเทศแสดงความกังวลว่าการยกเลิกดังกล่าวจะกระทบกับการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา กับไทย(อันที่จริงสถานทูตสหรัฐฯ ส่งหนังสือนี้มาก่อนที่จะลงมติแล้ว โดยขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาชะลอการตัดสินใจออกไปก่อน แต่ความล่าช้าของเส้นทางเดินของหนังสือในหน่วยราชการของไทยมักไม่ทันการณั้เสมอ)

เหตุผลคือ สินค้าของสหรัฐอเมริกาหลายชนิดที่ประเทศไทยนำเข้า โดยเฉพาะถั่วเหลือง ข้าวสาลี กาแฟ แอปเปิ้ล และองุ่นนั้น เกษตรกรอเมริกันยังใช้สารไกลโฟเซต ในกระบวนการผลิตอยู่ ซึ่งตามกฎระเบียบขององค์การการค้าโลก หรือ WTO ซึ่งประเทศไทย และสหรัฐอเมริกา เป็นสมาชิกอยู่นี้ ถ้าประเทศใดยกเลิกการใช้สารเคมีชนิดใด แต่ประเทศคู่ค้ายังใช้อยู่ ก็ไม่สามารถทำการค้าขายกันได้

พร้อมกับหนังสือฉบับดังกล่าว สหรัฐอเมริกายังยืนยันผลการประเมินของ EPA ซึ่งเป็นหน่วยงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา และ USDA หรือกระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา ว่า สารไกลโฟเซตไม่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์ ซึ่งตรงกับข้อพิจารณาจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ของประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย รวมทั้ง องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ FAO ด้วย

ทั้งยังบอกอีกว่า ไกลโฟเซต เป็นสารเคมีทางการเกษตรที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและศึกษากันอย่างจริงจังในประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งสหรัฐอเมริกาก็ยังใช้อยู่ ซึ่งสอดคล้องกับคำบอกเล่าของเพื่อนคนไทยที่อยู่ที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งส่งภาพถ่ายร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในสหรัฐฯ โดยมีสารไกลโฟเซตวางขายอยู่บนชั้นอย่างมากมายหลายยี่ห้อ เหมือนผงซักฟอกเลยทีเดียวนั้น เช่นเดียวกับเพื่อนที่ญี่ปุ่น ก็ส่งภาพถ่ายชั้นวางขายไกลโฟเซต ในร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตมาให้ดูเช่นกัน ซึ่งญี่ปุ่นนี้ได้ชื่อว่าให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของผู้บริโภคสูงมาก มากกว่าไทยเสียด้วยซ้ำ

หลายท่านอาจจะคิดว่า ค้าขายกับสหรัฐไม่ได้ ก็ค้าขายกับประเทศอื่นก็ได้... แต่ถ้าประเทศอื่นเขายังใช้ไกลโฟเซตอยู่ก็จะเข้าทำนองเดียวกับสหรัฐอเมริกาอีก โดยเฉพาะ จีนที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทยอันดับที่ 1 มูลค่าการส่งออก 9.66 แสนล้านบาท ในขณะที่สหรัฐอเมริกายู่ในอันดับที่ 2 มูลค่าการส่งออก 8.98 แสนล้านบาท

สหรัฐอเมริกา เห็นว่า การส่งจดหมายแสดงความกังวลดังกล่าว ไม่ได้ผล คณะกรรมการวัตถุอันตรายลงมติยกเลิกสารเคมี 3 ชนิดไปเสียแล้ว แคมรัฐมนตรีบางท่านยังบอกไม่ให้เห็นใจหนังสือฉบับนี้

เพราะสุขภาพของคนไทยสำคัญกว่า สหรัฐฯ จึงดำเนินมาตรการต่อ ด้วยการประกาศตัด GSP สินค้าไทย 573 รายการ พร้อมทั้งใจดีให้ไทยมีเวลาตั้งหลัก 6 เดือน โดยจะเริ่มในวันที่ 25 เมษายน 2563

GSP (General of System of Preferences) คือ สิทธิทางภาษีที่สหรัฐอเมริกา ให้กับไทย โดยสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยบางรายการไม่ต้องเสียภาษีสินค้านำเข้า ซึ่งจะทำให้สินค้าไทยสามารถแข่งขันกับสินค้าของประเทศอื่นในตลาดสหรัฐอเมริกาได้ แต่ถ้าถูกตัดสิทธิ์ GSP เสียแล้ว ไทยต้องเสียภาษีนำเข้าให้สหรัฐฯ ราคาสินค้าไทยที่กำหนดในสหรัฐฯก็จะแพงกว่าของประเทศอื่นๆ

แม้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีทั้งหลายจะออกมาบอกว่า การตัด GSP ของสหรัฐฯไม่เกี่ยวกับการยกเลิกสารเคมี 3 ชนิด แต่ก็น่าสังเกตว่า ทำไมสหรัฐฯจึงมาประกาศเอาตอนนี้ ตอนที่จดหมายที่ส่งมาถึงรัฐบาลไทย ถูกเมิน และประเมินความสำคัญต่ำไปหน่อย....เอ้า...ไม่เกี่ยวก็ไม่เกี่ยว จะพยายามทำให้ว่าเป็นความบังเอิญ ระหว่าง การยกเลิก 3 สารเคมีของไทย กับการยกเลิก GSP ของสหรัฐอเมริกา ขอให้การเจรจาต่อรองกับสหรัฐฯประสบความสำเร็จนะพี่น้อง

แวนขยาย